

**Χαιρετισμός Μητροπολίτου Αυστρίας κ. Αρσενίου,
για τον έορτασμό της Παγκοσμίου ημέρας της Έλληνικής γλώσσας**

Βιέννη, 9 Φεβρουαρίου 2021

Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, μὲ καταγωγὴ προϊστορικὴ, εἶναι σὲ χρῆση καταγεγραμμένη ἐδῶ καὶ 40 ἑκατονταετίες. Στὰ ἑλληνικὰ ὀνομάζομε τὴ γλῶσσα "λόγο", μιὰ λέξη πολυσήμαντη: εἶναι ἡ λογικὴ ἀλλὰ καὶ ἡ ὁμιλία προφορικὴ καὶ γραπτὴ, καὶ -μὲ κεφαλαῖο τὸ Λ-, ὁ Λόγος, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ «δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο». Ἡ λέξη «λόγος» ἔχει μεταγραφεῖ διεθνῶς, σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς γλῶσσες, ὡς ἀπλὴ ἢ σύνθετη, μαζὶ μὲ πολλὰ χιλιάδες ἄλλες ἑλληνικὲς λέξεις ποὺ περνῶντας καὶ ἀπὸ τὴ λατινικὴ ἔχουν ἐνταχθεῖ σ' αὐτές. Ἔτσι ἡ Ἑλληνικὴ ξεπερνᾷ τὰ ὅρια τοῦ φυσικοῦ τῆς χώρας, τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου, καθὼς καὶ τῶν ἑλληνοφώνων ποὺ ζοῦν στὸ ἐξωτερικόν. Ἡ Γλῶσσα μας χωρὶς νὰ διακρίνεται, ἐνυπάρχει στὶς γλῶσσες ὅλης τῆς οἰκουμένης.

Δικαίως λοιπὸν καθιερώθηκε ὁ έορτασμός Διεθνoῦς Ἡμέρας Ἑλληνικῆς Γλῶσσας κάθε χρόνο στὶς 9 Φεβρουαρίου. Μικροὶ καὶ μεγάλοι, εἰδικοὶ στὰ γλωσσικὰ θέματα καὶ ἀπλοὶ θαυμαστὲς τῆς γλωσσικῆς ὁμορφιάς τῆς Ἑλληνικῆς, τιμοῦμε μίαν ἀπὸ τὶς παλαιότερες γλῶσσες τοῦ κόσμου, ποὺ ἀποτελεῖ αὐτὴ πολιτιστικὴ κληρονομιά γιὰ ὅλη τὴν οἰκουμένη. Κατὰ τὸν ποιητὴ Ὀδυσσεά Ἑλύτη ἔχομε «ὑποχρέωση» νὰ ὑπενθυμίζωμε μὲ κάθε εὐκαιρία τὴ σημαντικότητά της.

Εἶναι γνωστὸ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀρχαιολόγων καὶ τῶν γλωσσολόγων γιὰ τὰ πρῶτα στάδια τῆς ἑλληνικῆς γραφῆς, καὶ τοῦ ἀλφαβήτου, τοῦ πρώτου στήν ἱστορία ποὺ ἀποτύπωσε ὅλους τοὺς φθόγγους κάθε λέξεως. Κάθε ἀρχαῖο ἑλληνικὸ κείμενο εἶναι ἀποκάλυψη ὁμορφιάς, ἡθους, μεγαλείου ψυχῆς ἀνθρώπων. Λυρικοὶ καὶ τραγικοὶ ποιητές, φιλόσοφοι, ἱστορικοί, οἱ πρῶτοι ἰδρυτὲς τῶν ἐπιστημῶν ἄφησαν ἔργα πολύτιμα γιὰ τὸν ἀνθρώπινο πολιτισμό, γραμμένα στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα. Ποιὸς ἀναφέρεται στὴν ἱστορία καὶ δὲν ἀρχίζει μὲ τὸν Ἡρόδοτο καὶ τὸν Θουκυδίδη, στὴ φιλοσοφία καὶ δὲν ξεκινᾷ μὲ τὸν Ἀθηναῖο Πλάτωνα καὶ τὸν Μακεδόνα Ἀριστοτέλη, στὴν ἱατρικὴ καὶ δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὸν Ἱπποκράτη τὸν Κῶο; Οἱ Εὐαγγελιστές, οἱ Απόστολοι

καὶ οἱ πρῶτοι κήρυκες τοῦ Θεοῦ Λόγου, μεγαλωμένοι μὲ τὴν ἑλληνικὴ μεταφράση τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, γράφουν στὰ ἑλληνικὰ τὴν Καινὴ Διαθήκη. Ποιὸς ἐρευνᾷ τὴ χριστιανικὴ θεολογία καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ποίηση καὶ δὲν ἀναφέρεται στὰ ἑλληνικὰ ἔργα τῶν μεγάλων Πατέρων καὶ τῶν Ὑμνογράφων τῆς Ἐκκλησίας; Ἀτέλειωτη εἶναι ἡ σειρὰ μεγάλων τοῦ Πνεύματος καὶ τοῦ Λόγου ποὺ ἔγραψαν τὰ ἔργα τους στὰ Ἑλληνικά. Μποροῦμε ἐπίσης σὲ κάθε ἐποχὴ νὰ θαυμάσωμε καὶ τὴν ἑλληνικὴ λαϊκὴ γλωσσικὴ δημιουργία στὰ ἀξιοζήλευτα λιτὰ καὶ σοφὰ δημιουργήματά της. Λαϊκὲς παροιμίες καὶ τραγούδια, ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι, βίοι τῶν Ἀγίων καὶ ψυχωφελεῖς διηγήσεις, ἔθρεψαν μέχρι τὰ νεώτερα χρόνια τὸ γλωσσικὸ αἰσθητήριον τῶν Ἑλλήνων καὶ γέννησαν τοὺς νεοέλληνες λογίους, ποιητὲς καὶ λογοτέχνες. Δύο ἀπὸ αὐτοὺς, ὁ Γιώργος Σεφέρης καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς Ἐλύτης τιμήθηκαν μὲ τὴν ἀνώτερη λογοτεχνικὴ διάκριση, τὸ «Βραβεῖο Νόμπελ».

Τιμοῦμε τὴ δύναμη, τὸν πλοῦτον, τὶς δυνατότητες τῆς Ἑλληνικῆς. Ὡς κάτοικοι τῆς Αὐστρίας ἐνθυμούμεθα ὅτι στὴν περιοχὴ μας τὸν 2· μ.Χ. αἰῶνα ὑπεράσπιζε τὰ σύνορα τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἄφησε τὴν τελευταία του πνοὴ στὴ Βιέννη (180 μ. Χ.) ὁ Ρωμαῖος Αὐτοκράτορας Μάρκος Αὐρήλιος ποὺ κατέγραφε στὰ Ἑλληνικὰ τὶς σκέψεις του στὸ ἔργου του «Τὰ εἰς ἑαυτόν». Ἐκεῖ ὁ λατίνος φιλόσοφος αὐτοκράτορας θεωρεῖ ὅτι τὰ πράγματα μὲ τὰ ὁποῖα ἀσχολούμεθα συστηματικὰ δείχνουν τὴν ἀξία μας: «Τοσούτου ἄξιός ἐκαστός ἐστίν, ὅσου ἄξιά ἐστὶ ταῦτα περὶ ἃ ἐσπούδακεν» (ζ' 3). Ἀφοῦ λοιπὸν εἶναι τεράστια ἡ ἀξία τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης, ἡ ἐνασχόλησή μας μ' αὐτὴν μᾶς δίδει ἀξία. Τὶ θὰ ἦταν σήμερον ὁ ἑλληνικὸς χῶρος καὶ οἱ κάτοικοί του ἂν εἶχαν ξεχάσει τὰ Ἑλληνικά; Ἐθνομάρτυρες, ὅπως ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, καὶ ἄλλοι γνωστοὶ καὶ ἄγνωστοι ἀγωνιστές, τὰ δύσκολα χρόνια τῆς σκλαβιάς τῶν ἑλληνόφωνων χριστιανῶν, ἔδωσαν ὄχι μόνον τὴν παρουσίαν ἀλλὰ καὶ τὸ αἷμα τους γιὰ νὰ διδάσκωνται οἱ νέες γενεὲς τὰ ἑλληνικὰ μαθήματα. Οἱ Ἕλληνες στὶς περιοχὲς τῆς τότε Αὐστρίας ἐνίσχυναν τὶς προσπάθειες αὐτὲς μὲ χρήματα, μὲ μελέτες καὶ ἐκδόσεις στὰ Ἑλληνικά. Ἡ καλλιέργεια τῆς Ἑλληνικῆς ἔχει ιδιαίτερες ρίζες στὴ Βιέννη ὅπου τὸ 1801 οἱ ἑλληνικὲς κοινότητες ἵδρυσαν τὴν Ἑλληνικὴ Ἐθνικὴ Σχολὴ (Griechische National-Schule) μὲ δικαιώματα δημοσίου Ἐκπαιδευτηρίου. Λόγιοι καὶ ὁραματιστές, ὅπως ὁ Ρήγας Φεραῖος, στὴ Βιέννη ἐτοίμαζαν τὰ ἑλληνικὰ ἔντυπα γιὰ τοὺς ὑποδούλους συμπατριῶτες τους. Ἔτσι προετοιμάσθηκε ἡ Ἐθνεγερσία τοῦ 1821 τῆς ὁποίας ἐφέτος ἐορτάζομε τὰ 200 χρόνια.

Ἄς ἀναλάβωμεν λοιπὸν δράση γιὰ τὴν Ἑλληνικὴν Γλῶσσα γιὰ νὰ διατηρήσωμε τὴν αὐτοσυνειδησίαν μας καὶ νὰ γίνωμε οἱ ζωντανοὶ φορεῖς τοῦ πολιτισμοῦ της. Καθὼς εἶναι μία ἐκ τῶν ἐπισήμων γλωσσῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως ἃς φροντίσωμε γιὰ τὴ διάδοσίν της. Ξεκινώντας ἀπὸ τὴν ἐκμάθησίν της στὸ σχολεῖο, ἃς ἀξιοποιήσωμε τὶς εὐκαιρίες ποὺ παρέχονται στὴ Βιέννη, στοὺς χώρους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Σχολῆς, καὶ στὰ Παραρτήματά της στὶς πόλεις Graz καὶ Salzburg. Ἄς φροντίσωμε ἐπίσης νὰ διατηρήσωμε τὴν Ἑλληνικὴν δυνατὴ καὶ ἀμόλυντη ἀπὸ ἀταίριαστες παρεμβάσεις καὶ προσθήκες ἔχοντάς τὴν στὸ νοῦ μας μαζὶ μὲ τὴν ἐλευθερίαν, ὅπως ἔγραψε ὁ ἔθνικός μας ποιητὴς Διονύσιος Σολωμός.